

AAN

[naam]

[t.a.v.]

[adres]

[postcode woonplaats]

[e-mail]

DATUM: 25 mei 2020
ONDERWERP: Jaarverslag 2019 ZeelandBruist
VAN: Nico Landsman
TELEFOON: 06-40017191
E-MAIL: NicoLandsman@ZeelandBruist.NU

Beste lezer,

Het doet ons genoegen u hierbij het eerste jaarverslag van ZeelandBruist aan te bieden. We hopen u hiermee inzicht te geven in de door ons verrichtte activiteiten, onze ideeën en onze aanpak van sociale innovatie.

We zijn ons ervan bewust dat dit jaarverslag 'slechts' tekst is (met enkele illustraties). Een echt beeld krijgt u pas door met ons iets te gaan beleven, door samen te gaan co-creëren aan een mooie toekomst voor mensen, organisaties, gemeenschappen, samenleving en planeet.

Met bruisende groet,

Nico Landsman

ZeelandBruist

Jaarverslag 2019

1 Voorwoord

ZeelandBruist kijkt terug op heel wat jaren samenwerking met vele mensen en organisaties in Zeeland. Jaarverslagen hebben al die activiteiten nooit opgeleverd... tot nu toe. De oprichting van de Coöperatie ZeelandBruist U.A. op 26 maart 2019 verplicht ons nu tot het samenstellen van een jaarverslag. Het biedt ons ook een instrument om eens terug te kijken, het overzicht op te frissen, te reflecteren en te bezinnen op de toekomst. Als transparante en bruisende onderneming willen we u graag meenemen in onze ervaringen.

De leden van ZeelandBruist werken in projecten onder de gemeenschappelijke naam 'ZeelandBruist' en werken daarnaast ook aan projecten onder eigen (bedrijfs)naam en in andere samenwerkingsverbanden.

We laten in dit jaarverslag zien wat er in de Coöperatie ZeelandBruist gemeenschappelijk is gedaan, wat in ontwikkeling is en welke visie we hebben op onze toekomstige activiteiten.

2 Inhoud

1	Voorwoord.....	2
2	Inhoud.....	3
3	Voorgeschiedenis.....	4
4	Doelstelling.....	4
5	Oprichting.....	5
6	Communicatie.....	5
7	Projecten.....	5
7.1	Het Nieuwe Samenspel.....	6
7.2	Energieneutraal en Klimaatbestendig Nieuwdorp.....	6
7.3	Werk voor statushouders (27+).....	6
7.4	Cliëntondersteuning SWVO.....	7
7.5	Overige activiteiten.....	8
8	Projecten in ontwikkeling.....	9
8.1	Energieke gemeenten.....	9
8.2	Aquathermie.....	10
8.3	Scharrelen rond participatie en co-creatie.....	10
8.4	Nederland Zorgt voor Elkaar.....	11
9	Staan in de samenleving.....	11
10	Domeinen, Dienst- en Productstromen.....	12
10.1	Bruisgesprek.....	13
10.2	Bruisbijeenkomst.....	13
10.3	Bruistraject.....	13
11	Toekomstvisie.....	14

3 Voorgeschiedenis

Op donderdag 23 mei 2013 vindt in de HZ University of Applied Sciences (Hogeschool Zeeland) 'Sociale Innovatie in Zeeland uit de knop' plaats. Het evenement is georganiseerd door de Special Interest Group Sociale Innovatie, in klein verband al sinds 2010 actief. Steeds meer bedrijven investeren in nieuwe manieren van organiseren, in anders omgaan met mensen, met als doel het beste uit medewerkers en anderen naar boven te halen. Sociale Innovatie krijgt een plaats naast de veel bekendere Technische Innovatie en Business Innovatie. Sonja Nossent is één van de organisatoren van dit evenement, dat kan rekenen op meer dan 100 bezoekers.

Er komt een vervolg waarin het gaat om brengen en halen: gelijkwaardige samenwerking tussen partijen om van elkaar te leren. Er ontstaan Leerkringen, zoals M6: *Meer Mogelijk Maken Met Minder Management* (voor bedrijven en organisaties) en *Particip@sea, Leerkring Sociale Innovatie in het gemeenteveld* (voor ambtenaren en burgercollectieven). Beide Leerkringen blijven gedurende 2 tot 3 jaar actief en goed bezocht.

Daarnaast ontstaat Zeeland Bruist! als groep zelfstandige professionals, die van elkaar leren door onderlinge presentaties en reflecties en door projecten met elkaar uit te voeren, in wisselende samenstelling.

Op 29 september 2016 organiseert Zeeland Bruist! i.s.m. Tony van Acquoy van TSI Foundation (en met steun van HZ e.a.) een excursie naar de innovatieve RDM-werf in Rotterdam. Een bont gezelschap van mensen uit ondernemend, onderwijzend, overheids- en bestuurlijk Zeeland gaat mee.

In 2016 ontstaat in de Leerkring Particip@Sea het idee om een gereedschap te ontwikkelen dat burgers en gemeentemedewerkers ondersteunt bij burgerparticipatie en overheidsparticipatie. De gemeente Terneuzen en Sonja Nossent stellen een projectplan op en vinden andere gemeenten en het A+O Fonds van de Nederlandse gemeenten bereid om mee te financieren. Als mede-ontwikkelaars worden Don Monfils en Nico Landsman ingeschakeld. In 2017 en 2018 wordt *Het Nieuwe Samenspel* ontwikkeld. De HZ University of Applied Sciences bouwt een online kennisbank voor de opslag van spelervaringen, die ook gebruikt wordt voor onderzoek van de 'sociale theorie' (een theorie t.b.v. ontwikkeling van duurzame, samenlerende gemeenschappen en maatschappij). In vier gemeenten wordt het spel bij wijze van proef en test gespeeld: Terneuzen, Middelburg, Goes en Borsele. In de laatste maanden stapt Ruth de Bruin in om de communicatie rond het spel te verzorgen. Op maandag 18 februari 2019 lanceren de ontwikkelaars en financiers de serious game in het gemeentehuis van Terneuzen.

De productie en de aanloop naar de lancering van het spel wierp vragen op als: 'Wie is verantwoordelijk voor verkoop en doorontwikkeling van *Het Nieuwe Samenspel*?' en 'Wie gaan er als spelleider mee werken?' Dat was de aanleiding Zeeland Bruist! om te vormen tot een formele rechtspersoon, nadat we daar al langer over in gesprek waren.

4 Doelstelling

De statuten van Coöperatie ZeelandBruist U.A. vermelden als doelstelling: "De coöperatie heeft ten doel te voorzien in de stoffelijke behoeften van haar leden door het uitoefenen van een sociale onderneming met als doel het bijdragen aan een florerende samenleving. Dit

gebeurt door het aanjagen, versnellen, faciliteren en bevorderen van sociale innovatie. Daarmee verwerft de coöperatie inkomsten voor zichzelf en voor de leden. Enerzijds door het leveren van producten en diensten en anderzijds door het samenwerken met partners in wederzijds voordeel. Daarnaast stimuleert en ondersteunt de coöperatie de professionele ontwikkeling van de leden en al hetgeen hiermee rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk of noodzakelijk kan zijn. De coöperatie sluit met haar leden een ledenovereenkomst.”

5 Oprichting

De oprichting vond plaats op 26 maart 2019 bij notaris Sturkenboom van kantoor Sauer & Onk te Vlissingen. Alle leden van de coöperatie nemen op 1 april 2019 tijdens de 1^e Algemene Vergadering zitting in het bestuur:

- Ruth de Bruin, voorzitter.
- Don Monfils, vice-voorzitter.
- Nico Landsman, secretaris.
- Sonja Nossent, penningmeester.

6 Communicatie

Het logo en de huisstijl van ZeelandBruist zijn in 2019 ontworpen door Martien Luteijn van Luteijn Positioning & Design.

[De website van ZeelandBruist](http://www.zeelandbruist.nu) (www.zeelandbruist.nu) is gemaakt door Nico Landsman. [De website van Het Nieuwe Samenspel](#) is een co-productie met de HZ University of Applied Sciences (gelinkt aan de voornoemde online kennisbank).

ZeelandBruist staat ook op de [MAEX-Zeeland](#).

ZeelandBruist nam deel aan het project ‘Kijkje in elkaars keuken’, dat door SWVO werd opgezet in het kader van de beweging ‘Van Zorg naar Beter’. ZeelandBruist stond in 2016 aan de wieg en droeg in 2017 en 2018 bij aan de ontwikkeling van deze beweging, als procesbegeleider voor SWVO. ZeelandBruist heeft in 2019 in de keukens gekeken van Zorgboerderij SAMen, bij het project SLAK (Sociaal Leefbare Actieve Kernen) van de gemeente Reimerswaal, en bij [Durf te Vragen in Renesse](#).

We hebben het project ReimersWork (gemeente Reimerswaal) een kijkje in ónze keuken laten nemen door deze betrokkenen een gratis speelsessie met *Het Nieuwe Samenspel* te laten beleven. Van deze speelsessie krijgt u een indruk via [dit filmpje](#).

7 Projecten

Afgeronde en lopende projecten

7.1 Het Nieuwe Samenspel

Het Nieuwe Samenspel is in het verslagjaar gebruikt voor de evaluatie van ReimersWork in de gemeente Reimerswaal en ter kennismaking in een workshop van het Navigatieteam Zeeland (werkgroep van de Provincie Zeeland t.b.v. leefbaarheid). Het spel is gepresenteerd aan de griffiers van alle Zeeuwse gemeenten, in contacten met wethouders, in gesprekken met medewerkers van Divosa en Ministerie BZK, en tijdens de Summerschool Democratie (onderdeel van het participatiefestival Democratie in Nijmegen). In 2019 is, naast de lancering, dus het nodige gedaan aan PR rond Het Nieuwe Samenspel, maar dat verdient in 2020 zeker nog vervolg. Er zijn nog veel spellen in voorraad en workshops voor spelleaders zijn in 2019 nog niet gehouden.

Er is in 2019 ook een begin gemaakt met de ontwikkeling van een tweede versie van het spel. De eerste versie is gericht op startende lokale initiatieven. De tweede versie ontwerpen we voor lokale initiatieven die al enige tijd op weg zijn en behoefte hebben aan reflectie en tussenevaluatie. Of initiatieven die overgaan van een opgesteld en gefinancierd plan naar de fase van uitvoering. Er is ook een voornemen tot een derde versie, voor reflectie en eindevaluatie na afloop van lokale initiatieven, zodat het initiatief wellicht verder of elders kan groeien en geleerde lessen gedeeld en meegenomen kunnen worden. Of en wanneer we deze doorontwikkeling weer oppakken hangt af van vraag, capaciteit en financiering.

7.2 Energieneutraal en Klimaatbestendig Nieuwdorp

De gemeente Borsele werkt via het RHEDCOOP-project actief met dorpskernen aan 'routekaarten' in de richting van een energieneutrale en klimaatbestendige gemeente. Ze zoekt daarbij naar vormen voor burger- en ondernemersparticipatie. In 2018 is *Het Nieuwe Samenspel* in de praktijk uitgetoetst voor de gemeente Borsele in een speelsessie met inwoners van Nieuwdorp. Op 25 maart 2019 is een vervolgbijeenkomst gefaciliteerd door ZeelandBruist. Van de resultaten is een visueel gemaakt (hieronder staat een uitsnede).

7.3 Werk voor stathouders (27+)

Een groepje vrijwilligers met de naam *Rondepolderberaad* heeft geprobeerd een project op te zetten om stathouders van 27 jaar en ouder in een werk-leertraject te krijgen. ZeelandBruist faciliteerde in de projectvoorbereiding en in het netwerk. De betreffende groep vluchtelingen valt tussen de wal en het schip, ze komen niet meer in aanmerking voor studiefinanciering en na het inburgeringsexamen is hun kennis van de Nederlandse taal nog

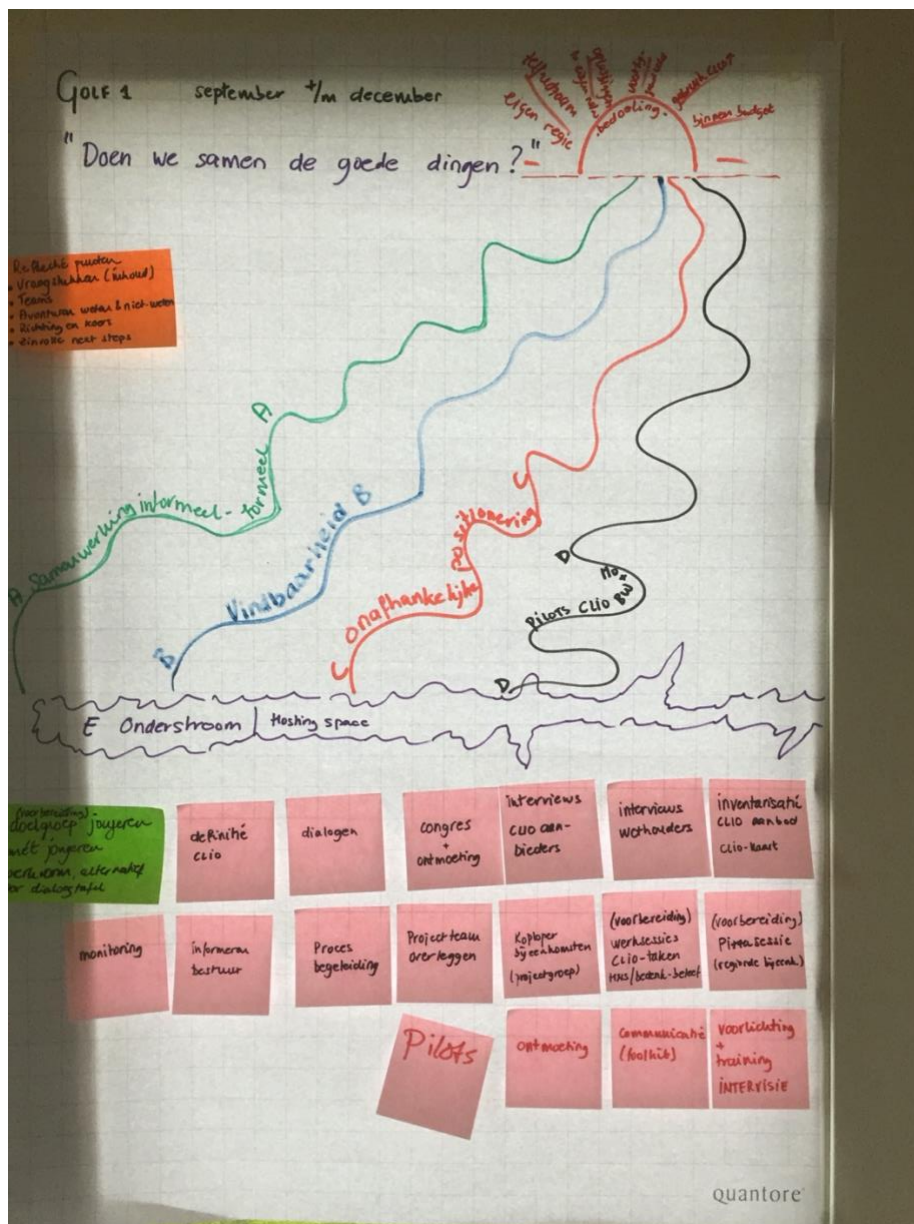
niet toereikend om mee te doen in de werkzame wereld. Ongeschoolde arbeid is dan de enige optie, terwijl deze mensen vaak over veel meer potentieel beschikken. Uiteindelijk heeft onderwijsinstituut Scalda met geld van arbeidsregio Zeeland een 'tussenopleiding' geïnitieerd om de onderwijs/taallacunes na het inburgeringsexamen weg te werken, zodat statushouders in een reguliere opleiding kunnen instromen. Het Rondepolderberaad heeft hier druk op uitgeoefend, maar was een te kleine partner om een rol van betekenis te kunnen spelen. Zo is ook het idee om een 'klasje' met 10 mensen een werkleertraject aan te bieden in de horeca of techniek na geruime tijd gestrand. Onderwijsgeld gaat naar bestaande grote instituten en niet naar een groepje vrijwilligers met een goed idee en energie. In 2019 is besloten om de activiteiten te stoppen, om op kleine schaal meer te kunnen betekenen voor individuele statushouders waar al contact mee was.

7.4 Cliëntondersteuning SWVO

Het Samenwerkingsverband Welzijnszorg Oosterschelderegio is in 2019-2020 namens 7 gemeenten trekker en uitvoerder van het Koploperproject Cliëntondersteuning Oosterschelderegio, dat door het Ministerie van VWS wordt gefinancierd. Vooral vanuit WMO, WLZ en zorgverzekeringen worden formele cliëntondersteuners gefinancierd. Daarnaast hebben veel organisaties vrijwilligers die cliënten ondersteunen om passende zorg en welzijnsvoorzieningen te vinden en te regelen. De doelen van het project zijn: a) de samenwerking tussen formele en informele cliëntondersteuners versterken, b) de vindbaarheid van cliëntondersteuners onder burgers vergroten en c) de onafhankelijke positie van cliëntondersteuners borgen.

ZeelandBruist is door SWVO gevraagd om voor het project als procesbegeleider op te treden: ZeelandBruist zorgt voor een co-creatief proces met het projectteam, 'verzorgt de bodem' om samen met betrokken partijen richting te vinden in 'weten en niet-weten'. In 2019 heeft ZeelandBruist bovendien gesprekken gevoerd met wethouders en aanbieders van cliëntondersteuning (zowel formeel als informeel) en daarmee (in 2020) 'rijke plaatjes' gevormd. Ook zijn er bijeenkomsten met gemeentelijke beleidsmedewerkers gefaciliteerd en is er geholpen bij het in kaart brengen van het aanbod van cliëntondersteuning in de gemeenten ter verbetering van de vindbaarheid. Tevens zijn 2 werksessies voorbereid om te komen tot heldere, onderscheiden takenprofielen en persona's van formele en informele cliëntondersteuners (de sessies zijn begin 2020 gehouden). Collega-organisatie Zin Expert heeft aanpalend een aantal Dialooggesprekken rond cliëntondersteuning gehouden, die voeding hebben gegeven aan projectactiviteiten.

Afbeelding uit reflectiesessie in januari 2020:

7.5 Overige activiteiten

In 2019 heeft ZeelandBruist bijgedragen aan de ontwikkeling en uitvoering van de Minor Fit for the Future, een onderwijsaanbod van de HZ University of Applied Sciences. Deze richt zich op professionals in het werkveld (zoals gemeenten, GGD, welzijnsorganisaties), die competenties willen verwerven om een rol als 'Facilitator of change' te vervullen in maatschappelijke opgaven waar hun organisaties voor staan en waar zij zelf aan meewerken. Er is in co-creatie met enkele HZ-medewerkers en zzp-ers meegedacht over het gedachtegoed, de opzet en uitvoering van de Minor en er is meegewerkt aan de uitvoering van workshops en intervisiesessies. Deze activiteiten lopen door in 2020.

Daarnaast heeft ZeelandBruist in 2019 samen met de Solidarity University en de HZ University of Applied Sciences (onder de noemer 'Het Consortium' en met een financiële bijdrage van de provincie Zeeland) meegewerkt aan de ontwikkeling van het mobiliteitsplatform 'SD-Op-Weg' op Schouwen-Duiveland. Er zijn gesprekken gevoerd met belanghebbenden van diverse lokale mobiliteitsinitiatieven en andere stakeholders, waarvan de bevindingen zijn

omgezet in 'rijke plaatjes' voor duiding, reflectie en bespreking. Ook zijn er werksessies opgezet en gefaciliteerd. Deze sessies hebben het proces ondersteund om duidelijkheid te krijgen over de plek en rol van verschillende entiteiten: de lokale initiatieven, het platform en een op te richten stichting. Deze activiteiten krijgen mogelijk een vervolg in 2020.

Tenslotte maakt ZeelandBruist, samen met 4 andere partijen, deel uit van de initiatiefgroep voor het starten van een Zeeuwse Energie Beweging van onderop uit de samenleving (Low Energy Movement). In 2019 zijn twee workshops gehouden met elk 20 – 25 enthousiaste deelnemers, die met name door ZeelandBruist zijn gefaciliteerd. Deze beweging wordt in 2020 voortgezet. Het is een activiteit die valt binnen het Zeeuws Energie Akkoord (zie hieronder bij 8).

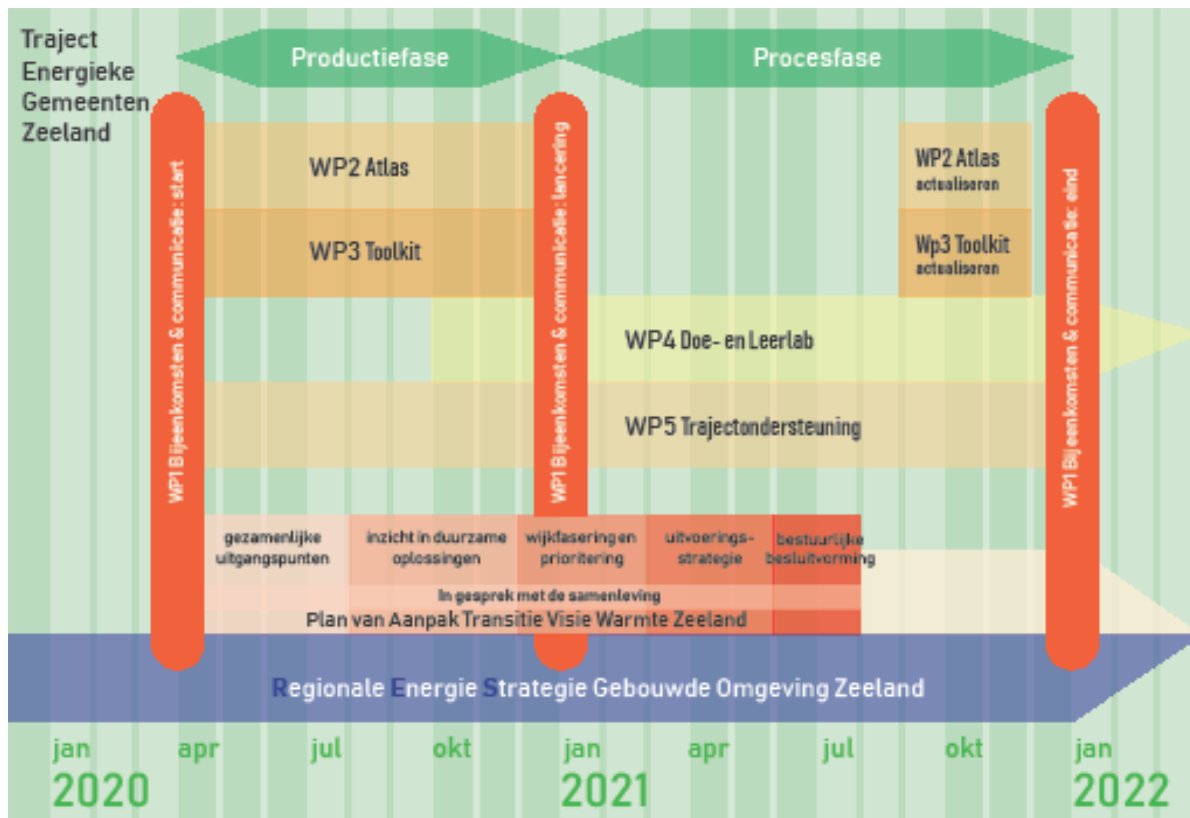
8 Projecten in ontwikkeling

8.1 Energieke gemeenten

ZeelandBruist is sinds februari 2017 partner in het Zeeuws Energie Akkoord. Om preciezer te zijn: ZeelandBruist is lid van de ZEA-Stuurgroep – Bestaande woningvoorraad en als gevolg daarvan partner in de Regionale Energie Strategie (RES Zeeland). In 2019 heeft ZeelandBruist het initiatief genomen om met een aantal andere ZEA-partners een trajectplan te ontwikkelen voor ondersteuning van gemeenten bij de warmtetransitie in de Gebouwde Omgeving. De focus ligt hierbij vooral op de participatiekant van processen naar Transitievisies Warmte en daaruit volgende Wijkuitvoeringsplannen. Het trajectplan omvat:

- Ontwikkeling van de *Sociale Warmte Atlas Zeeland*: aanvulling op de Energie Transitie Atlas van Bureau Over Morgen met daarin scenario's voor alternatieve energievoorziening per wijk en dorp. De aanvulling is o.a. een extra kaartlaag waarin gemeenten op wijk/dorpsniveau kunnen zien waar er meer of minder sociale energie aanwezig is voor een gezamenlijke kansrijke aanpak.
- Ontwikkeling van een *Participatie-Toolkit*: beschrijving en reviews van tools, aanpakken en praktijkvoorbeelden, waarmee gemeenten participatie(processen) concreet handen en voeten kunnen geven.
- Facilitering van een *Doe&Leerlab*: een serie bijeenkomsten waarin gemeenten (en betrokken stakeholders) kennis en ervaringen uitwisselen over inwonersparticipatie en over inzet van de Atlas en de Toolkit. Excursies behoren ook tot het Lab, net als het publiceren van geleerde lessen uit het Lab. Dit gebeurt in of bij de Toolkit en bij de Atlas, die op de RES-website openbaar beschikbaar komen.
- Organiseren van *Bijeenkomsten & Communicatie*: een start-, lancerings- en slotbijeenkomst en diverse andere vormen van communicatie om bekendheid te geven aan het Traject en de resultaten én om er input voor op te halen.

In 2019 is het initiële partnerschap voor dit Traject gevormd en dat is in 2020 uitgebreid naar alle Zeeuwse gemeenten (= RES-subtafel Transitievisie Warmte), met als partners ook Provincie Zeeland, Bureau Over Morgen en de Energieambassadeur. In het voorjaar 2020 is het Trajectplan afgerond en ingediend. Inmiddels heeft de Stichting Zeeuwse Publieke Belangen co-financiering toegezegd!

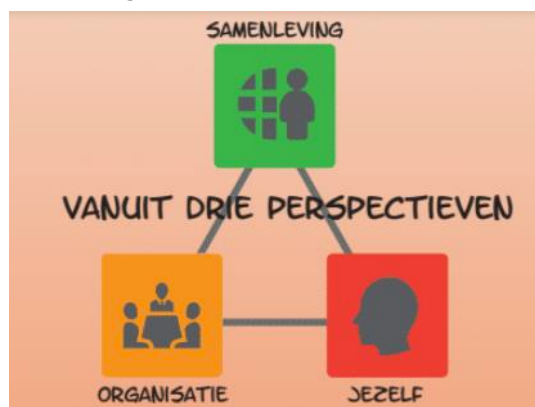
8.2 Aquathermie

Eveneens in het kader van het Zeeuws Energie Akkoord is ZeelandBruist in 2019 betrokken geraakt bij de ontwikkeling van een pilot-project rond aquathermie in gemeente Schouwen-Duiveland (en daarmee bij de Kopgroep Aquathermie in Zeeland). In eerste instantie was de vraag aan ZeelandBruist om samen met het Lectoraat Delta Power van HZ University of Applied Sciences een 'multi-criteria-haalbaarheidstool' te ontwikkelen. Een tool die technische, economische, sociale, organisatorische, juridische en bestuurlijke criteria uitwerkt om besluitvorming over de realisatie van een pilot-aquathermie in een of meer wijken te ondersteunen. Inmiddels is het project door de kernpartners (gemeente Schouwen-Duiveland, Zeeuwind, Zeeuwendland en Enduris) ingekaderd. De einddoelen zijn: het opleveren van een voorstel voor een investeringsbesluit (go/no go) voor aquathermie in één wijk in Zierikzee en een Stappenplan Aquathermie & Burgerparticipatie (plus andere vormen van kennisdeling). Het projectvoorstel is in mei 2020 voor co-financiering ingediend bij de Stichting Zeeuwse Publieke Belangen. De Kopgroep Aquathermie, en dus ook ZeelandBruist, is voorzien om als 'expertgroep' mee te denken in de verschillende deeltrajecten en mee te doen met het opstellen van het Stappenplan Aquathermie & Burgerparticipatie.

8.3 Scharrelen rond participatie en co-creatie

ZeelandBruist heeft een opzet ontwikkeld van een serie van drie workshops voor gemeentebambtenaren om vertrouwd en vaardiger te worden met burger- en overheidsparticipatie. Met oefeningen rond eigen praktijkcasussen vanuit drie ontwikkelperspectieven: de ambtenaar zelf, de organisatie en de samenleving als geheel. En met behulp van drie kernvragen: Wat is er gaande? Hoe ga je meebewegen? Wat heb je mee-gemaakt? Deze aanpak wordt in 2020 opgenomen in de Participatie-Toolkit (zie 8.1) én

in besprekingen met ZB Planbureau en Bibliotheek over (bundeling van) aanbod in Zeeland rond burger- en overheidsparticipatie.

8.4 Nederland Zorgt voor Elkaar

NLZVE verenigt en ondersteunt burgerinitiatieven die beogen om welzijn, zorg en wonen in de eigen buurt te organiseren, met elkaar en met organisaties uit de systeemwereld. NLZVE onderhoudt een landelijk netwerk door het organiseren van bijeenkomsten en via een website met een Initiatievenkaart, waarop momenteel weinig initiatieven in Zeeland staan.

ZeelandBruist is in overleg met NLZVE over een project om Zeeuwse initiatieven in beeld te brengen, met elkaar te verbinden en zichtbaar te maken op de Initiatievenkaart. Zeeuwse burgerinitiatieven kunnen zich, gesteund door de onderlinge verbinding, doorontwikkelen én een regionaal platform gaan vormen in het landelijke netwerk. We hopen medio 2020 met de activiteiten te starten.

9 Staan in de samenleving

Leden van ZeelandBruist zijn actief in het maatschappelijk leven.

Ruth de Bruin is mede-oprichter van het [Zeeuws Steenuilfonds](#) en faciliteert daarmee initiatieven om het leefgebied van de steenuil te verbeteren. Dat zijn activiteiten die de biodiversiteit bevorderen, want alleen dan zal de steenuil zich op een erf vestigen. Ruth probeert daarnaast een stukje van de Zak van Zuid-Beveland op ecologische manier te beheren. Soms reikt de spin-off hiervan onverwacht ver, zoals een proef met het circulair verwerken van maaisel uit de natuurgebieden en bloemdijken tot zogenaamde 'bokashi', die weer ter beschikking is gesteld aan de landbouw in dit gebied. Haar activiteiten voor het Rondepolderberaad (zie 7.3), gericht op statushouders, zijn in 2019 gestaakt.

Don Monfils is onder meer lid van de Rotary in Middelburg, hij is lang actief geweest in Dementievriendelijk Rilland en hij is al enige tijd voorzitter van KNHM-Zeeland. Met zijn achtergrond als architect én zijn creatieve en maatschappelijke inslag, werkt hij vaak op het snijvlak van de fysieke en de sociale ruimte. In de tweede helft van 2019 is Don beperkt actief geweest voor ZeelandBruist in verband met onderwijsactiviteiten en de ontwikkeling van een geheel nieuw type opleiding (Associate Degree) bij de HZ University of Applied Science en Avans Hogeschool, die een groot beslag leggen op zijn energie.

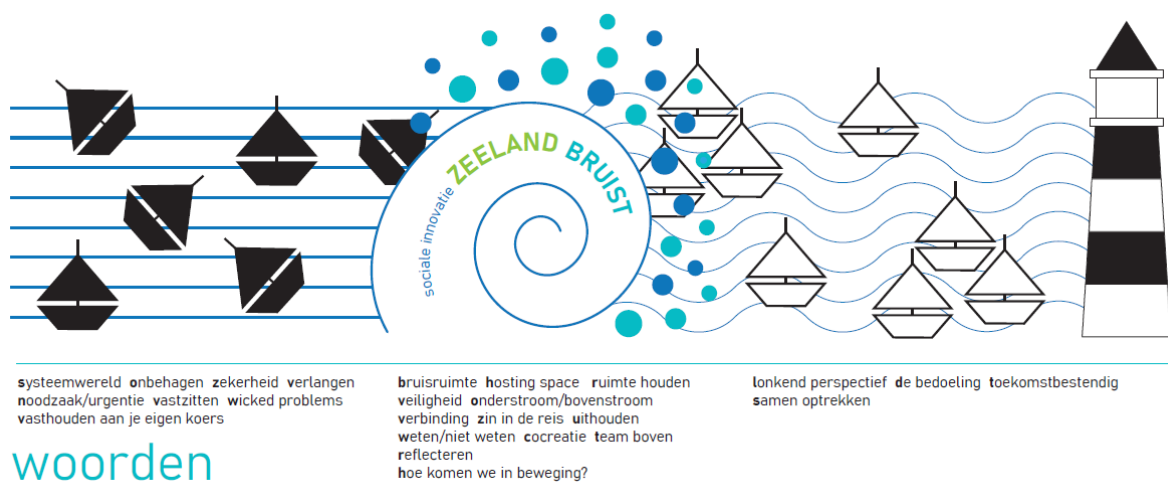
Nico Landsman is bestuurslid van de stichting Gemeenschapstuin CitySeeds, waar vrijwilligers groenten en fruit verbouwen voor mensen die moeten rondkomen van een kleine beurs. Hij zorgt voor contacten met klanten en verwijzende instanties en de facilitering door gemeente en woningbouwvereniging. Ook is hij lid van het wijkteam Klarenbeek Veersepoort dat met

de gemeente Middelburg de leefbaarheid in de wijk bevordert. De inrichting van de Spreckweide met een boomgaard en een 'rollator-wandelpad' bij Hof ter Veste is mede door zijn inzet ontstaan.

Sonja Nossent is voorzitter van de Werkgroep Duurzaamheid & Energie in Heinkensand, die is voortgekomen uit het participatietraject 'Borsele 2030' van de gemeente Borsele. De Werkgroep zet zich in voor Duurzaam Wonen, Duurzaam Vervoer en Duurzaam Water. De eerste concrete activiteit is om een postcoderoosproject rond Heinkensand van de grond te krijgen. Daarnaast is zij bestuurslid van coöperatie De Windketel in Amsterdam. Dit is een 'hotel voor 2 personen' gevestigd in industrieel erfgoed met als bedoeling dat zoveel mogelijk mensen tegen een schappelijke prijs (en soms ook gratis) van deze unieke plek kunnen genieten.

10 Domeinen, Dienst- en Productstromen

De concepten, diensten en producten van ZeelandBruist zijn voortdurend in ontwikkeling, congruent met de doelstelling van de coöperatie. In 2019 ontwikkelden we een metaforisch beeld van 'wat ZeelandBruist teweegbrengt': een wereld met (losse) bootjes in vele richtingen op een strakke zee (systeemwereld), die zich ontwikkelt naar: een wereld met koersvaste bootjes in een of meer vlootjes op woelige baren. Met aan boord mensen met zin in de reis die (met de steun van ZeelandBruist) de golven van weten én niet-weten kunnen doorstaan, op weg naar een lonkend perspectief.

(fragment uit infographic)

Tot dusverre is ZeelandBruist actief (geweest) op een aantal domeinen waarin transitie en transformaties gaande zijn: energie, zorg, sociaal domein, participatie, mobiliteit, omgeving. Vaak 'gebeurt het' op grensvlakken tussen domeinen en/of gaat het om integratie van domeinen (ontschotting). Het zijn werkvelden waar paradigma-shifts, anders denken & doen, anders organiseren, andere denkkaders, beelden, vormen en andere taal nodig zijn. ZeelandBruist wil dichter aansluiten op de Bedoeling, meer denken en handelen met en vanuit de Leefwereld, met daarbij een dienende (in plaats van opleggende) Systeemwereld.

We werken met onze klanten en partners aan die transities en transformaties met drie stromen van activiteiten: Bruisgesprekken, Bruisbijeenkomsten en Bruistrajecten.

Hierin gaat het (altijd) om:

- (co-)creëren van een veilige en inspirerende hosting space;
- faciliteren van het onderzoeks- en co-creatieproces rond een (taai) vraagstuk;
- aanspreken en benutten van zowel het weten (bovenstroom) als het niet-weten (onderstroom);
- alles aan belevingen mag er zijn (inclusie);
- horen van alle verschillende perspectieven ('the whole system in the room');
- helpen bij het loslaten wat niet meer dienend is en het nieuwe uitnodigen, vormgeven en realiseren;
- stimuleren van ontwikkeling in personen, in het team / de organisatie en in de samenleving als geheel (transformatie van mensen en manieren van organiseren);
- in- en vooral ook uitzoomen: van bestaande (Systeem)wereld naar Leefwereld en naar de Bedoeling.

10.1 Bruisgesprek

In een gesprek van 1 tot 2 uren cirkelen we rond het vraagstuk waar de vraagsteller mee zit. We stellen 'rake vragen' over de situatie van de persoon, het team, de organisatie en het grotere geheel. Dit vult het veld van het 'weten'. Vervolgens onderzoeken we het 'niet-weten' waardoor aanvullende, vaak diepere inzichten bovenkomen, die de vraagsteller meeneemt voor verdere reflectie én voor omzetting in concrete stappen.

Een Bruisgesprek werpt nieuw licht op een (oud) probleem en sterkt de inbrenger in het (blijven) bewandelen van een ander pad dat tot andere resultaten zal leiden. We voeren een Bruisgesprek met de vraaginbrenger en bij voorkeur met meerdere leden van ZeelandBruist, omdat dan een rijker beeld ontstaat. Van de zijde van de vraagsteller kunnen eventueel meerdere personen deelnemen.

10.2 Bruisbijeenkomst

Na een zorgvuldige intake faciliteren we een bijeenkomst van 3 tot 4 uren, die we op maat vormgeven. De deelnemers krijgen een dieper inzicht in wat hen beweegt en tegenhoudt, hoe zij kansen of vraagstukken (ook) kunnen benaderen en er kan nieuw handelingsperspectief ontstaan. We putten hiervoor uit een rijk palet aan creatieve werkvormen om zowel het weten als het niet-weten van de deelnemers én van de aanwezige Bruizers te benutten. Een Bruisbijeenkomst kan variëren van intervisie tot een speelsessie met *Het Nieuwe Samenspel* tot systemische opstellingen en nog veel meer, want een Bruisbijeenkomst is altijd maatwerk.

10.3 Bruistraject

Na een intake trekken we een periode gezamenlijk op met de klant, we gaan echt co-creëren. We ontwerpen (samen) een creatief proces, zorgen voor bijeenkomsten in een veilige sfeer;

we houden de 'ruimte', zodat de klant (eventueel samen met stakeholders) kan reflecteren en nieuwe paden kan verkennen. We mijden de stilte niet, want in de stilte liggen oplossingen besloten. We visualiseren wat naar boven komt. We ontdekken door te doen: door concrete acties te ondernemen, die we samen hebben ontdekt. Er is een afwisseling tussen naar binnen verdiepen (in de persoon en de organisatie) en naar buiten versterken (de taken van de organisatie in de samenleving), afwisseling tussen in- en uitzoomen dus. Vanaf het begin is er een lonkend perspectief en een initiële koers met 'first steps', maar de ervaringen onderweg zijn steeds opnieuw ijkpunten voor de vervolgkoers en vervolgactiviteiten. Bruistrajecten kunnen combinaties zijn van project-, proces- en programma-aanpakken.

11 Toekomstvisie

- In 2020 wil ZeelandBruist toewerken naar meer bekendheid bij sleutelfiguren van organisaties en in de samenleving. Een gelikte marketingcampagne past niet bij ons DNA. Liever doen we dat via ons bestaande netwerk en via nieuwe contacten, door ons te laten zien en onze werking te laten beleven, door het toepassen en uitbouwen van onze bestaande diensten en producten in lopende en nieuwe projecten en activiteiten. Kortom: door onze kennis, kunde en enthousiasme in te zetten - en dat hoeft niet altijd betaald.
- Voldoende betaalde activiteiten genereren ruimte voor een aantal activiteiten of projecten die andere opbrengsten hebben dan alleen geld (bijv. ook inspiratie, expertise, contacten, onderdeel zijn van iets groters etc.). Een juiste balans stelt ZeelandBruist in staat om voor een aantal projecten, die de Bruizers aan het hart gaan, te werken tegen een gereduceerd tarief.
- We hopen onze kennis en kunde en onze 'bruis' samen met bestaande en nieuwe opdrachtgevers op diverse terreinen en vraagstukken in te zetten om het post-corona tijdperk mee vorm te geven op een vroegdevolle manier die duurzaam goed is voor alle betrokkenen en het grotere geheel.
- *Het Nieuwe Samenspel* brengen we opnieuw onder de aandacht van burgerinitiatieven, gemeenten en andere organisaties (bijv. intermediairs, kennisinstellingen en facilitators). We zien zeker ook kansen om de *serious game voor burger- en overheidsparticipatie* in te zetten in het kader van de Omgevingswet.
- ZeelandBruist wil zijn schil van mede-ondernemers uitbreiden, zodat:
 - ◇ anderen kunnen meewerken aan projecten van ZeelandBruist en zodat ZeelandBruist kan meewerken in projecten van anderen;
 - ◇ we kennis en inspiratie met anderen kunnen uitwisselen, bijvoorbeeld in sparringsessies over nieuwe of onderhanden projecten en activiteiten;
 - ◇ we wellicht samen iets kunnen ontwikkelen waar zowel ZeelandBruist als anderen in de activiteiten profijt van kunnen hebben (procestools bijvoorbeeld).
- ZeelandBruist staat dus open voor toetreding van nieuwe leden met wie een 'klik' bestaat in de samenwerking, zowel qua persoon als qua professioneel gedachtengoed en repertoire. In 2020 houden we een verkenning met interessante kandidaten uit ons netwerk.